

รายงานผลการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย ดูงาน ประชุมและสัมมนา ณ ต่างประเทศ ของข้าราชการกรมอนามัย (One - Page Report)

ชื่อ-สกุล.....นายวิบูลย์ คลายนา.

ตำแหน่ง.....เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

ชื่อ-สกุล.....นางสาวสุพยานี สุรั่ง

ตำแหน่ง.....พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หน่วยงาน.....ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา.

ชื่อหลักสูตรการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย /ชื่อการประชุม สัมมนา และดูงาน

โครงการการจัดระบบสุขภาพผู้แสวงบุญขณะปฏิบัติศาสนกิจ ในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ปีงบประมาณ 2562

**รายนามผู้ลาการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย ดูงาน ประชุมและสัมมนา ณ ต่างประเทศ
(ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/หน่วยงาน)**

นายวิบูลย์ คลายนา ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

นางสาวสุพยานี สุรั่ง ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

ระหว่างวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 **ถึง** 29 สิงหาคม 2562 **แหล่งงบประมาณ** ศบ.สต. (สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

สถานที่ ณ เมืองมักกะฮ์ มาดีนะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

วัตถุประสงค์

เพื่อไปให้บริการดูแลสุขภาพแก่ชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองมักกะฮ์ มาดีนะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ผลการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย ดูงาน ประชุมและสัมมนา ณ ต่างประเทศ (และเปรียบเทียบกับประเทศไทยเป็นอย่างไร)

การดูแลสุขภาพแก่ชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองมักกะฮ์ มาดีนะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย มี 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการดูแลสุขภาพก่อนไปประกอบพิธีฮัจย์ ก็ได้เข้าร่วมเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำทีมไปประกอบพิธีฮัจย์ (แะห์หรือ อสม.ฮัจย์)และตัวผู้แสวงบุญเอง เพื่อให้เตรียมสุขภาพ/ปรับพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสม เตรียมการรักษาโรคประจำตัวรวมถึงการใช้จ่ายที่ถูกต้อง เป็นต้น ส่วนที่สองคือการดูแลสุขภาพ รักษาโรคหรืออาการป่วยของผู้ประกอบพิธีฮัจย์ โดยจัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว ที่เมืองมักกะฮ์ เมืองมาดีนะห์ ในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ส่วนที่สามคือ การดูแลสุขภาพของผู้ประกอบพิธีฮัจย์หลังกลับมาเมืองไทย

ในส่วนที่สอง การดูแลสุขภาพ รักษาโรคหรืออาการป่วยของผู้ประกอบพิธีฮัจย์ โดยจัดตั้งหน่วยแพทย์ชั่วคราว ที่เมืองมักกะฮ์ เมืองมาดีนะห์ ในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย นั้น ข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้าทีมเภสัชกรซึ่งจะต้องเดินทางไปชุดแรก มีภารกิจที่จะต้องจัดสถานที่หน่วยแพทย์ชั่วคราว โดยเปลี่ยนจากส่วนของโรงแรมที่พักให้มาเป็นโรงพยาบาลชั่วคราว มีห้องตรวจ ห้องฉีดยาทำแผล ห้องจ่ายยา และแผนกผู้ป่วยใน เพื่อรองรับการให้บริการดูแล รักษาที่ครอบคลุมในระดับหนึ่ง (หากพบว่าผู้ป่วยมีอาการรุนแรงก็สามารถส่งต่อไป รพ.ของอาหรับที่มีความพร้อมมากกว่าได้ตลอด 24 ชั่วโมง) ในการจัดระบบบริการของหน่วยแพทย์ชั่วคราวนั้นค่อนข้างจะมีข้อจำกัดหลายประการ หากจะให้ได้ตามมาตรฐานการจัดบริการของโรงพยาบาล แต่อย่างไรก็ตามก็ได้จัดตามมาตรฐานขั้นพื้นฐานไว้ ซึ่งมีองค์การจากกระทรวงสาธารณสุข ของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมาตรวจประเมินการจัดบริการ หากผ่านก็จะได้รับใบอนุญาตให้สามารถเปิดให้บริการได้ การจัดบริการด้านเภสัช

กรรมที่หน่วยแพทย์ชั่วคราวฯ นั้น ทางทีมเภสัชกรได้มีการประชุมวางแผนการจัดบริการ กำหนดรายการยาที่ใช้ร่วมกับแพทย์ในรูปคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC) แล้วได้มีการจัดซื้อจัดหาผ่านองค์การเภสัชกรรม พร้อมจัดส่งไปให้ทันพอดีกับทีมเภสัชกรชุดที่ 1 เดินทาง เพื่อไปรับยาที่สนามบินเมืองเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งในการรับยานั้นมีความยุ่งยากมากพอสมควรในการติดต่อประสานงานผ่านสถานกงสุลไทยที่เมืองเจดดาห์ ผ่านหน่วยงานอาหารและยา/ ผ่านต.ม.ของซาอุดีอาระเบีย ซึ่งต้องอาศัยโปรกเกอร์ในท้องถิ่นเป็นคนประสานงาน ใช้เวลาประมาณ 2-3 วันกว่าจะแล้วเสร็จ(ปัญหาส่วนใหญ่คือทางหน่วยงานอาหารและยา ของซาอุดีอาระเบีย มักจะเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด/เอกสารบางอย่าง ทำให้เกิดความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารล่วงหน้า ซึ่งแก้ไขโดยการ ศึกษาจาก website ขององค์การอาหารและยา ของซาอุดีอาระเบีย ก่อนเสมอ) เมื่อได้ยามาถึงหน่วยก็ต้องเตรียมสถานที่ จัดยาเข้าชั้นแล้ววางระบบต่างๆให้ตรงตามมาตรฐานที่ทางหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข ซาอุดีอาระเบียกำหนด เมื่อเราพร้อมก็แจ้งให้ทางทีมเขามาประเมิน หากผ่านก็จะได้ใบรับรองให้เปิดบริการรักษาพยาบาลได้

ในส่วนของการให้การพยาบาลผู้ป่วยใน จะมีการรองรับผู้รับบริการที่มีความจำเป็นต้องนอนพักรักษาตัวในหอผู้ป่วย จะมีพยาบาลดูแลตลอด 24 ชั่วโมงโดยพลัดเวรกันให้การดูแล หอผู้ป่วยในมีเตียงรองรับผู้ป่วยประมาณ 30 เตียง ส่วนใหญ่ที่เข้ารับการรักษจะเป็นโรคทางเดินหายใจ อาทิเช่น โรคคออักเสบ (Pharyngitis) ,ไข้ (Common cold), โรคหลอดลมอักเสบ (Acute bronchitis) เป็นต้น เมื่อผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยจะมีการซักประวัติเพิ่มเติม เช่น โรคประจำตัว การแพ้ยาแพ้อาหาร เก็บข้อมูลวันเดินทางกลับประเทศไทย เบอร์โทรศัพท์ และยี่ห้อ มีการให้การพยาบาลตรวจสัญญาณชีพ ให้สารน้ำสารอาหารทางเส้นเลือดดำ พ่นยา ให้ยาทางเส้นเลือดดำ ดูแลด้านจิตใจ เมื่อแพทย์อนุญาตให้จำหน่ายได้ ทางหอผู้ป่วยจะมีการโทรติดตาม สอบถามอาการผู้ป่วย มีการออกหน่วยตรวจเยี่ยมผู้ป่วยที่เคยรับการรักษา(admit) ณ.ทุ่งมีนา โดยการตรวจร่างกายทั่วไป วัดสัญญาณชีพ สอบถามอาการทั่วไปหลังจากเข้ารับการรักษาจากหน่วยแพทย์ สอบถามอาการทั่วไปและดูแลด้านจิตใจ

ในการบริการรักษามีข้อจำกัดด้วยขนาดของสถานที่ อัตรากำลังผู้ให้บริการ จำนวนและรายการยาที่มีปริมาณจำกัด จากยอดผู้รับบริการสูงสุดคือ 400 กว่าคนต่อวัน ทำให้สหวิชาชีพต้องทำงานช่วยเหลือกันมาก และอาจไม่ตรงตามตำแหน่งงานได้ แต่ได้มีการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นไว้ ทำให้อุบัติเหตุในการเกิดมีน้อยและถึงแม้มีเกิดบ้างแต่ไม่รุนแรง

สรุปจำนวนผู้ใช้บริการ ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2562 (เปิดบริการวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ปิดหน่วยวันที่ 8 กันยายน 2562)

สถิติผู้เข้ารับบริการ ณ สำนักงาน...
<http://www.thaihajjmed.com/repor...>

สถิติผู้ป่วยนอก	ประจำวัน 24/08/2019	รวม 52 คน	ชาย 23 คน	หญิง 29 คน
	รวมทั้งหมดตั้งแต่เปิดบริการ	รวม 6658 คน	ชาย 3152 คน	หญิง 3506 คน
สถิติผู้ป่วยใน	ประจำวัน 24/08/2019	รวม 1 คน	ชาย 1 คน	หญิง 0 คน
	รวมทั้งหมดตั้งแต่เปิดบริการ	รวม 147 คน	ชาย 79 คน	หญิง 68 คน
สถิติผู้ป่วยที่ส่งต่อ	ประจำวัน 24/08/2019	รวม 0 คน	ชาย 0 คน	หญิง 0 คน
	รวมทั้งหมดตั้งแต่เปิดบริการ	รวม 36 คน	ชาย 28 คน	หญิง 8 คน
สถิติการเสียชีวิต	ประจำวัน 24/08/2019	รวม 0 คน	ชาย 0 คน	หญิง 0 คน
	รวมทั้งหมดตั้งแต่เปิดบริการ	รวม 3 คน	ชาย 2 คน	หญิง 1 คน

ประโยชน์จากการไปศึกษา ฝึกอบรม ประชุม สัมมนา และดูงาน (ทั้งส่วนวิชาการและการบริหารจัดการ)
ด้านวิชาการ ประโยชน์ที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับโรคและอาการที่เกิดขึ้นรวมทั้งแนวทางการดูแล รักษา และป้องกัน ในสภาพแวดล้อมที่มีคนอยู่รวมกันหนาแน่น สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากประเทศไทย

ด้านการบริหารจัดการ ประโยชน์ที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดระบบบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในกรณีผู้ป่วยมีจำนวนมาก ของหน่วยบริการทางการแพทย์ชั่วคราว ของประเทศซาอุดีอาระเบีย
- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการคนให้เกิดประสิทธิภาพตามวิชาชีพและหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อรองรับผู้รับบริการจำนวนมาก
- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ให้เพียงพอ ท่ามกลางข้อจำกัดที่หลากหลาย ทั้งในด้านจำนวนผู้ใช้บริการ ความหลากหลายของอาการหรือโรค เป็นต้น

ข้อเสนอเชิงนโยบายหรือการดำเนินการต่อกรมอนามัย/กระทรวงสาธารณสุข

- กระทรวงสาธารณสุขของไทย ควรมีนโยบายในการอนุญาตให้คนที่มีสุขภาพแข็งแรงที่ผ่านการตรวจวินิจฉัยโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้นที่สามารถไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้ และไม่ควรอนุญาตให้ไปประกอบพิธีฮัจญ์สำหรับบางโรค เช่น จิตเภท ผู้ที่ต้องฟอกไต เป็นโรคมะเร็งระยะสุดท้าย เป็นต้น เพื่อให้การดูแลผู้ไปแสวงบุญทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ควรมีการตั้งคณะทำงาน ศึกษา วิจัยเรื่องการไปประกอบพิธีฮัจญ์ของคนไทย ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ การจัดการสุขภาพที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมต่อไป

ลงนาม.....วิบูลย์ คลายนา, สุพยานี สุเรียง.....ผู้จัดทำ

(...นายวิบูลย์ คลายนา., .นางสาวสุพยานี สุเรียง...)

วันที่.....27..กันยายน.2562.....